S.14/1/4 V.13(A...

GEHEIM
SECRET

19.7.1967

RAAD VAN BEHEER OOR PUBLIKASIES
24 -7- 1967
PUBLICATIONS CONTROL BOARD

Die Voorsitter,
Raad van Beheer oor Publikasies,
Nuwe Arbeidsgebou 541,
Paradestraat,
K A A P S T A D.

KOMMUNISTIESE OF ONDERMYNENDE LEKTUUR
DOWN SECOND AVENUE - DEUR EZEKIEL MPHAHLELE

1. Bogemelde eksemplaar hiermee vir ondersoek ingevolge Artikel 8(1)(a) van Wet 26/1963.

2. Die inhoud van die boek is daarop bereken om ŉ gevoel van kwaadgesindheid tussen Blank en Nie-blank aan te wakker. Die hele boek spreek van ŉ haat teen die blanke en wys nêrens dat die skrywer sy gevoelens werklik ontbloot om sodoende dié haat in hom te ondersoek en sy eie tekortkominge te erken nie. Sy vooroordele is bloot te wyte aan sy eie onkunde en onbeholpenheid maar tog soek hy die rede by die blanke.

3. Volgens beskikbare inligting is dié publikasie nog nie as verbode verklaar nie.

4. Indien u Raad sou beslis dat dit onbetaamlik, onwelvoeglik of aanstootlik is, word dit aanbeveel dat dié asook alle toekomstige uitgawes as verbode verklaar word.

5. Geliewe die bylae mettertyd aan hierdie kantoor terug te stuur.

P. J. B. VAN WYK
LIEUTENANT-COLONEL

n/KOMMISSARIS : SUID-AFRIKAANSE POLISIE

/jcv.

2/98-098(6)

S.A.P. 148 (F).

No. S.14/1/4 V.13(A.2)

SUID-AFRIKAANSE POLISIE. SOUTH AFRICAN POLICE.

Privaatsak / Private Bag 302.
Telefoon / Telephone 2-9280-9.
Telegramadres / Telegraphic Address "KOMPOL 302".

GEHEIM
SECRET

HOOFKANTOOR,
HEAD OFFICE,
PRETORIA.

19.7.1967

RAAD VAN BEHEER OOR PUBLIKASIES
24 7 19..
PUBLICATIONS CONTROL BOARD

Die Voorsitter,
Raad van Beheer oor Publikasies,
Nuwe Arbeidsgebou 541,
Paradestraat,
K A A P S T A D.

KOMMUNISTIESE OF ONDERMYNENDE LEKTUUR
DOWN SECOND AVENUE - DEUR EZEKIEL MPHAHLELE

1. Bogemelde eksemplaar hiermee vir ondersoek ingevolge Artikel 8(1)(a) van Wet 26/1963.

2. Die inhoud van die boek is daarop bereken om 'n gevoel van kwaadgesindheid tussen Blank en Nie-blank aan te wakker. Die hele boek spreek van 'n haat teen die blanke en wys nêrens dat die skrywer sy gevoelens werklik ontbloot om sodoende die haat in hom te ondersoek en sy eie tekortkominge te erken nie. Sy vooroordele is bloot te wyte aan sy eie onkunde en onbeholpenheid maar tog soek hy die rede by die blanke.

3. Volgens beskikbare inligting is dié publikasie nog nie as verbode verklaar nie.

4. Indien u Raad sou beslis dat dit onbetaamlik, onwelvoeglik of aanstootlik is, word dit aanbeveel dat dié asook alle toekomstige uitgawes as verbode verklaar word.

5. Geliewe die bylae mettertyd aan hierdie kantoor terug te stuur.

LIEUTENANT-COLONEL
LUITENANT-KOLONEL

n/KOMMISSARIS : SUID-AFRIKAANSE POLISIE
P. J. B. VAN WYK
/jcv.

Murray (1)

Prof. Dekker [illegible] Weber. Woensdag.

Insake [illegible] — ek het by Schoeman(?) [illegible]

[illegible] navorsing gedoen en die [illegible] is nie

op die [illegible] van [illegible] [illegible]

Die [illegible] [illegible] van die [illegible] - rapport

[illegible] is [illegible] [illegible], [illegible]

[illegible] [illegible] na [illegible] [illegible].

[illegible]

Sien asseblief bladsye 9 en 10 en verder. Ek stem saam met die polisie se sienswyse. Ek twyfel of ons hierdie basis mag [illegible]

[illegible]

23/8/67

523/62.

Voor ek op die minute van hierdie publikasie ingaan – in die S.K. van 1 April 1966 verskyn die naam van Lewis [illegible] Nkosi, alias Louis, in 'n lys van persone wat [illegible] ingesluit is. Daarmee sou die boeke outomaties verban wees.

Sal u asb. kontrol. lees?

[illegible]

Dinner – Wednesday!

[illegible] ✓

Gérard ✓

Clarke ✓

Harvey, ✓

Schultz,

Murray,

B. B.

Weldon.

Telephoned [illegible] [illegible]
[illegible] total arranged

G. W.

Verwysingsnommer: 522/67

Naam en Skrywer: DOWN SECOND AVENUE

Ezekiel Mphahlele

Leser:

Raad van Beheer oor Publikasies,

KAAPSTAD.

28 September 1967

LESERSVERSLAG.

1. Kort weergawe van inhoud:

Tweede verslag] Dis nog vir my 'n uitgemaakte saak dat die boek — ten spyte van waarhede wat hy mag bevat — weens sy eensydighede en verdraaiings 'n opruiende effek kan hê en dus ~~[illegible]~~ verban behoort te word in terme van die wet. Punt 3 van Lindemann se tweede verslag opper egter 'n tegniese saak wat vir my 'n element van onsekerheid bring. As dit inderdaad 'n tweede druk is waaroor dit eintlik gaan vra mens jou af of die boek se troewe nie reeds uitgespeel is nie. Dan sou ons die boek dalk op strategiese gronde kan deurlaat. Maar dit is dan ook die enigste rede waarom ek 'n ligte vraagteken by my negatiewe stem plaas.

[signature]

2. Verwysings na bladsye waarop gedeeltes voorkom ~~wat as~~ onbetaamlik, onwelvoeglik of aanstootlik beskou word kragtens die Wet.

(a) Misdaad en die tegniek van misdaad ....

(b) Wetteloosheid, moord en sadisme ....

(c) Blanke slawehandel ....

Hartstogtelike liefdestonele ....

Geslagsomgang ....

Sedeloosheid ....

Seksperversie ....

Beskrywing van vroueliggame ....

(d) Ander aanstootlike eienskappe ....

(e) Godslasterlike en aanstootlike taal ....

(f) Aanstootlike kleurvermenging ....

(g) Ondermynende propaganda ....

(h) Aanstootlike advertensies ....

(i) Aanstootlike buiteblad of stofomslag ....

(Blaai om.)

3. Algemene opmerkings en oordeel:

....

....

....

....

....

....

....

....

....
Handtekening van Leser.

Kworum	Goedgekeur	Afgekeur
[signature]	✓	(verslag aangeheg)
A. P. Grové		X (?) (sien [illegible] aangeheg)
T. T. Cloete	✓ ?	
C. J. D. Harvey	✓	report attached
[signature]	✓	
[signature]	✓	

Besluit: Goedgekeur/~~Afgekeur~~. Stofblad.

Hierdie Uitgawe.

Alle Uitgawes.

Bevestig: [signature]
R. Theron
[signature]
[signature] 13/11/67

Voorsitter ..[signature]..

Datum ..8.11.67..

Ek wil die boek (in die omstandighede dat 'n vergadering nie byeengeroep kan word nie) die voordeel van die twyfel gee. – T. T. Cloete

Ek het by die eerste lees al nie heelhartig vir verbanning gevoel nie & trek nou my beswaar terug.

[signature]

Datum van ontvangs deur 1ste leser: ....4/10/67.

Handtekening: ....[illegible signature]

Datum van versending deur 1ste leser: 6/10/67

Persoon en adres waarheen gestuur: ....Prof. Grové, Pretoria.

Datum van ontvangs deur 2de leser: ....11/10/67..........

Handtekening: ....A. P. Grové........

Datum van versending deur 2de leser: ....11/10/67........

Persoon en adres waarheen gestuur: ......Claets........

....P.E. ....

Datum van ontvangs deur 3de leser: ....18.10.67.

Handtekening: ....T. T. Cloete

Datum van versending deur 3de leser: ....20.10.67..

Persoon en adres waarheen gestuur: ....Prof. Harvey.......

....

Datum van ontvangs deur 4de leser: ....23 OCT 1967.......

Handtekening: ....C. J. D. Harvey

Datum van versending deur 4de leser: ....24 OCT 1967....

Persoon en adres waarheen gestuur: ....Prof. Scholtz.... U.C.T.

....

Datum van ontvangs deur 5de leser: ......27/10/67......

Handtekening: ....[illegible signature]

Datum van versending deur 5de leser: ......1/11/67......

Persoon en adres waarheen gestuur: ......Prof. Harvey.. Kaapstad.

....

Ontvang 2/10/67. [illegible signature]

Versend 3/10/67

Na Kantoor.

8 -11- 1967

G. DEKKER

8 -11- 1967

Hoofkantoor, Kstad.

~~[illegible]~~ Grové, [illegible] ~~Prof. [illegible]~~ [illegible] 522/67

Nadat ek die publikasie [illegible] van [illegible] in Grové [illegible]

[illegible]

[illegible signature]

(i) Objectionable cover or dust cover

15; 40-41; 42-5; ~~[illegible]~~; 138-40; 142; 156; [illegible];
160; 168; 176 ens.

Prof ~~Murray~~ Grové, Nieuwoudt, Weber

R.B.P.

G.P.-S.6153116—1965-66—3,000.

PUBLICATIONS CONTROL BOARD,
CAPE TOWN. 24 -7- 1967

Reference Number 522/67

Title and Author Down Second Avenue — Ezekiel Mphahlele.

Reader

REPORT OF READER.

1. Synopsis of publication

Sien vorige rapport.

Vierde leser ↓

Waar is die aanklagte wat hier gemaak word, nie baie onredelik nie? Vgl. bv. bl. 15. Geen boer woon in die huis wat hy bou nie. En is dit waar dat naturelle nie op die sypaadjies mag loop nie? Hier uitsondering word hier tot reël verhef. En dan die beeld wat hier van die polisie gegee word, is dit nie daarop bereken om ons eie nie-blankes op te rui nie? En dan is daar ook meer duidelike voorbeelde (103) — 198. Ek kan nie heeltemal met prof. Endeman saamstem nie. As die polisie „aangeval" word, kan die boek tog nie „suiwer objektief" wees nie. Wat duidelik is, is dat ons hierdie skrywer nie met ons universitêre opleiding „gevang" het nie. Hy is bitter vyandig teenoor al wat Afrikaans is en "Ek kan nie insien waarom ons die boek onder S.A. naturelle moet loslaat nie. H Grové

2. References to pages on which appear passages considered to be indecent, obscene or objectionable in terms of the Act:—

(a) Crime and the technique of crime

(b) Lawlessness, murder and sadism

(c) White slavery and prostitution

Passionate love scenes

Sexual intercourse

Loose morals

Sex perversion

Description of women's bodies

(d) Other objectionable features

(e) Blasphemous and objectionable language

(f) Offensive intermingling

(g) Subversive propaganda

(h) Objectionable advertisements

(i) Objectionable cover or dust cover

[P.T.O.

15; 40-41; 42-5; ~~[illegible]~~ 58; 138 e.v.; 142; 156; 161 e.v.; 166; 168; 169; 176 e.v.

3. General remarks and opinion

Hierdie moet as 'n outobiografiese verhaal beskou word. Laat ~~my dadelik sê daar is niks kommunisme in nie. Die verhaal gaan oor~~ die lewe van 'n stedelike naturelle-seun van sy dertiende jaar, deur ~~die politieke verwisselings van die vyftiger-jare, tot tans, wanneer~~ hy in Nigerie sit. Die boek is heel objektief gestel en bevat geen sweem van propaganda nie. Die griewe, geregverdig of nie, word bedaard en objektief beskrywe, soos ook die optrede van blanke teenoor naturel, en polisie teenoor naturel. Die inhoud bevat niks wat nie alreeds bekend is nie en die heldere voorstelling van die naturel se benadering van die historiese situasies moet ook ~~in hierdie land bekend word.~~ Sien ~~geweek~~ aangetekende passate in die eerste verslag ; in hierdie uitgawe het ek enkele passate ge~~merk, en in besonder hh. 18 en 22. Ek kan geen rede vir verbanning~~ vind nie, en heelwat ten gunste van deurlating.

Soms geïnsinueer word die polisie aangeval en as onmenslik betrap! Dit is egter nie bitsig of propagandisties nie. Ons het egter gevalle deurgeloop. Th.S.

A H Murray

Signature of Reader.

Quorum.	Passed.	Rejected.
A H Murray	x	
~~Th. [illegible]~~	X	
G.J. Schulze	~~(X)~~	~~[illegible]~~
[illegible]		X
[illegible]		X? (Verslag aangeheg).
T. [illegible]		X

Decision: Passed/Rejected.

Dust Cover.
This Edition.
All Editions.

Chairman G.J. Schulze

Date 11-9-67

Verbanning ^ (Goed gemotiveer deur Schulz. T.R.C.

Bevestig deur 1 K

Aanvaar 14/9/67
N. [illegible]

Dis die eerlike verhaal (outobiografie) van 'n verbitterde man wat opgegroei het in Pretoria se Marabastad, die ellende en leed van lokasielewe en armoede deurgemaak het, deur studie hom opgewerk het en nou S.A. verlaat het. Tot ideologieë verval (kommunisme) het hy egter nie. [illegible] is hy betreklik [illegible]. Die "image" van S.A. wat hy na buite uitdra, is nie gunstig [illegible] wat hy sê. Ek weet dat heelwat wat hy [illegible]. Ek meen deurlating, egter [illegible], maar [illegible] meer menings [illegible].
G.J. Schulze

Datum van ontvangs deur 1ste leser: Aan Prof. Murray 25 -7- 1967

Handtekening: A.H.Murray

Datum van versending deur 1ste leser: 31 Augustus

Persoon en adres waarheen gestuur: Prof. Endemann

Datum van ontvangs deur 2de leser: 2/8/67

Handtekening: Th. Endemann

Datum van versending deur 2de leser: 8/8/67

Persoon en adres waarheen gestuur: Prof. Dekker Potchefstroom,

Datum van ontvangs deur 3de leser: 10 -8- 1967

Handtekening: G. DEKKER

Datum van versending deur 3de leser: 11 -8- 1967

Persoon en adres waarheen gestuur: Prof. Grové Pretoria

Datum van ontvangs deur 4de leser: 14/8/67

Handtekening: A.Grové

Datum van versending deur 4de leser: 16/8/67

Persoon en adres waarheen gestuur: Scholtz K'stad

Datum van ontvangs deur 5de leser: 21/8/67

Handtekening: [illegible]

Datum van versending deur 5de leser: 28/8/67

Persoon en adres waarheen gestuur: Prof. Dekker Potch

31 -8- 1967

G. DEKKER

31 -8- 1967

Prof. T.T. Cloete, P.E.

11 -9- 1967

G. DEKKER

11 -9- 1967

Hoofkantoor, Kaapstad. T.T. Cloete

5. 9. 67 Ontvang

5. 9. 67 Na Potchefstroom

KK,

Publikasie voorheen goedgekeur. in 1959. deur an Raad.

Sien leserverslag.

AE 24/7/67.

E. Mphahlele – Down Second Avenue – 522/67

Ek ken hierdie boek reeds uit 1959 (het dit in Europa gelees). Nou weer, soos destyds, het dit my pynlik getref; enersyds deur die bitterheid & deur die daardeur onvermydelik eensydige, skeefgetrekte siening van veral die Afrikaner; andersyds deur die besef, wat seker niemand sal ontken nie, dat party van hierdie dinge gebeur het en nog gebeur.

Maar die vraag is m.i. dit: het ons nie al besluit (mede met ons uitsprake oor boeke) dat dit soms nie wys is om sekere waarhede nie aan een en almal beskikbaar te stel nie? Ons het tog al sekere boeke oor b.v. seksvoorligting geweer omdat ons 'n onrype & minderjarige leserspubliek wou beskerm. Wat gaan die deursnee naturelle-leser maak van hierdie sterk geëmosioneerde outobiografie? Gaan dit die polisie wat dit lees anders laat voel oor 'n moeilike taak wat baie van hulle onder moeilike omstandighede so menslik soos moontlik probeer aanpak?

Kan die voorligtingstaak, in alle sektore van ons veelrassige gemeenskap, nie veel beter op baie saaklike maniere geskied nie. Hier word wel nie openlik propaganda gemaak nie, maar die boek is byna deurgaans 'n felle aantyging wat ongetwyfeld gemoedere aan alle kante kan gaande maak. Met die oog op die potensiële lesers en met die oog op ons besonder netelige situasie van vandag, meen ek (met 'n mate van huiwering) dat ons die boek moet afkeur. [illegible]

UNIVERSITY OF CAPE TOWN
DEPARTMENT OF PHILOSOPHY
(ETHICS, LOGIC AND METAPHYSICS, POLITICAL PHILOSOPHY)

TELEPHONE 69-5928

RONDEBOSCH (CAPE)
SOUTH AFRICA

20 September, 1967

Die Voorsitter,
Die Publikasie-Raad,
Potchefstroom.

Weagte Profess or Dekker,

Soos telegrafies aan u berig is het ek die K K versoek om die boek van Mphahlele , Down Second Avenue, terug te hou vir verdere bespreking met u.

Soos u weet vind die besluit plaas op grondslag van twee stemme teenoor drie. Ek is begaan oor die verbanning van hierdie werk omdat dit my voorkom dat ons hier eientlik met 'n beginselsaak en 'n beleidsaak te doen het. As ons hierdie werk verban gaan dit bykans onmoontlik wees om enige werk van 'n naturel wat 'n heersende en spontane naturelle -houding hier te lande weergee deur te laat. Afgesien van die openbare reaksie wat hierop mag volg sou dit neerkom dat die Raad meningsuiting, waarop die publiek in beginsel geregtig is, by een seksie van die bevolking verbied. Dit is natuurlik nie die beleid van die Raad nie.

Ek wil graag die volgende onder u aandag bring:

Die boek is in 1959 deurgelaat, toe toestande hier heelwat meer ontvlambaar was as wat hulle vandag is.

Die boek is met 'n stemming van 2 teenoor 3 afgestem, en die drie ~~xxxxxxxxxxk~~ teenstemme is almal van ~~xxxxxx~~ litereriese persone, die stemme ten gunste kom van Professor Endemann en myself.

Die opmerking is heel tereg deur lesers gemaak dat heelwat van die dinge wat in die boek voorkom nie juis is nie, en selfs onwaar is, en ook dat daar aantygings teen die polisie gemaak word; en dit mag 'n aanhitsende uitwerking hê . Ek meen dat geen van die opmerkings wat in die rigting in die boek voorkom in enig opsig erger is as opmerkings wat alhier op vergaderings en in die pers gemaak word nie. En geen litereriese toenadering van 'n geestestoestand gee voor

UNIVERSITY OF CAPE TOWN
DEPARTMENT OF PHILOSOPHY
(ETHICS, LOGIC AND METAPHYSICS, POLITICAL PHILOSOPHY)

TELEPHONE 69-5928

RONDEBOSCH (CAPE)
SOUTH AFRICA

om die empiriese feitelike toestand daar te stel nie. En laat my hierby sê dat ~~niks~~ daar niks in hierdie boek verskyn wat nie gemeenplaas onder die stedelike naturel is nie en wat in baie dokumente met veel meer skerpheid uitgedruk en versprei word nie. Trouens, die waarde van hierdie boek lê juis in die bedaarde wyse waarop die situasie voorgestel word en die kalme objektiwiteit waarmee die skrywer die uitwerking van die sosiale faktore op sy lewenshouding beskrywe. (Dit val my te binne dat Nkosi vir Mphahlele daarvan beskuldig dat hy te veel in rapport-styl skrywe en nie warm genoeg is nie!). Die boek is realisties en beskrywe 'n bestaande geestestoestand, en hoe meer die blanke bevolkingsdeel bekend raak met en insig kry in hierdie geestestoestand wat deur ~~die~~ enkele faktore in die huidige sosiale en ekonomiese situasie aangewakker word , des te gouer sal die gesonde rasse-verhoudings geskep word wat die landsbeleid moet meebring as hy reg en met informasie toegepas word.

Ek kan geen gronde in die Wet vind vir die verbanning van die werk nie buiten die beskouing dat dit kwaadgevoel tussen rasse-groepe mag stig. Dit is vir my duidelik dat hierdie boek juis die teenoorgestelde uitwerking sal hê omdat dit spontaan en sonder propaganda-metodes die bestaande geesteshouding en probleme van die stedelike Bantoe weergee, en tewens die oorsake wat die posisie bevorder aandui. Die Raad mag nie só werk dat slegs faktore wat ten gunste van die mening van sy lede of van regeringsbeleid deurgelaat word nie; die Raad mag nie toelaat dat feitelike toestande verdoesel of die openbaring daarvan onderdruk word nie: dit was ook nooit sy beleid nie.

Op die laaste Raadsvergadering het een van ons litereriese lede die opmerking gemaak dat nie-litereriese lede van die Raad in sake van geslagsbeskrywings ag moet slaan op die menings van die letterkundiges met hulle dieper kennis van kunsvorm en kuns-uiting. Ek het vir myself hierdie opmerking aanvaar en probeer om daarna te handel. In dieselfde gees wil ek vra dat Raadslede aandag gee aan die opinies van daardie lede wat in noue aanraking met die drie meningstrominge van die bevolking staan (Afrikaner, Engels en Bantoe). Daar is enkele werke wat die Raad afgekeur het waaroor ek nie heeltemal gelukkig voel nie en wat heel pertinente kritiek van buite uitgelok het. Oor <u>Down Second Avenue</u> het ek nie die minste twyfel gehad nie, en na 'n tweede lesing en in die lig van lesersrapporte meen ek dat daar geen gronde in die Wet bestaan waarop hierdie werk verban moet word nie.

Ek sal dit dus waardeer as u die besluit oor hierdie werk in hersiening wil neem. Ek sien die K K het die eerste be-

sluit bevestig . Ek meen daar is geen beswaar teen hersiening nie (i) met die oog op die nuwe punte wat nou voor die Raad kom en wat nie in die eerste instansie voor die Raad was nie omdat ek by 'n eerste lesing geen objeksies verwag het nie; (ii) in die lig van die aard van die stemming: namelik 3 teen 2; en (iii) in die lig van die persone wat gestem het; en (iv) in die lig van die feit dat twee van die drie teenstemmende lesers huiwering oor hulle mening uitdruk.

Met dank vir u geduldigheid, en met groete,

[signature]

522/67: DOWN SECOND AVENUE - Ezekiel Mphahlele.

Dat hierdie ŉ moeilike geval is is seker. Proff. Dekker en Murray het die aandag op verskillende aspekte gerig wat in gedagte gehou moet word by ŉ beoordeling van die boek se onwenslikheid. Ek sou ook nog wil byvoeg:

1. Die tonele beskrywe en die verhaal oor die algemeen is soms wat die skrywer beweer wat hy self ondervind het; in ander gevalle kry hy egter sy gegewens van hoor-sê. Verder dateer alles uit die tydperk voor Republiek-wording, ŉ tydperk 20 tot 25 jaar gelede.
2. Sedert die skrywe van die boek (sedert die skrywer se uitwyking na die buiteland) het sake hier ter lande aansienlik verander. Die leser hier ter lande sal dit dadelik agterkom dat hier toestande beskryf word wat ŉ hele tyd gelede hier sou bestaan het. Ek meen dat selfs die nie-Blanke dit in die lig sal sien.
3. Die ou Raad het die boek deurgelaat en ek neem aan dat die boek in die ope mark tans nog aangebied word. Sal verbanning van die boek op die stadium nie onnodiglik aandag trek op ŉ boek wat andersins tog nie hier ŉ groot afset geniet nie?

Na heroorweging is ek geneig om grootliks met die eerste bevinding saam te stem, nl. vir deurlating te stem. Aan die anderkant sou ek wel, indien sterker besware teen die publikasie ingebring word, gewillig wees om ŉ ? teken by my bevinding te plaas.

H. Erasmus
5/10/67.

522/67 DOWN SECOND AVENUE by Ezekiel Mphahlele

I feel very strongly about this matter and am very strongly opposed to banning the book. I agree with everything that Prof. Murray has said in his letter to the Chairman of 20.9.67 and therefore will not waste the time of members by repeating his arguments in my own words. I add my further agreement with, especially, the last paragraph of Prof. Dekker's report of 28.9.67 "Ten slotte: . . . . verban nie."

Finally, I think I can honestly say that, even if I did not agree so emphatically with Professors Murray and Endemann, I would still maintain that we should give great weight to their expert opinions. Definitely, Pass.

23 OCT 1967

C.J.D. Harvey

C.J.D. Harvey

DOWN SECOND AVENUE by Ezekiel Mphahlele. (522/67)

Hierdie publikasie gee my heelwat hoofbrekens.

Daar is twee belangrike aspekte op die spel.

1. Soos ek in my eerste verslag gesê het, dis 'n eerlike outobiografie van 'n verbitterde mens wat opgegroei het in Pretoria se Marabastad, die vernedering en leed van lokasielewe en armoede deurgemaak het, deur studie hom opgewerk het, deur studie hom opgewerk het, weens sy skerp versetsoptrede verbied word om wat hy as sy lewensroeping voel, nl. die onderwys, te volg en uiteindelik diep gefrustreerd S.A. vaarwel sê om in Nigerië onderwys te gee. Tot ideologiese verset (kommunisme) het hy nie gekom nie. Ook is hier nie die agitator aan die woord nie, wel iemand wat geen geloof het in die blanke, met name die Afrikaner, nie, Suid-Afrika as 'n polisiestaat beskou en diep gedesillusioneer is in die blanke se Christelike Kerk.

   Die werk dra die stempel van eerlikheid en daar gaan 'n sekere ontroering van uit. Ek stem saam met prof. Murray dat dit 'n beginselkwessie is of ons die nie-blanke die reg tot uiting mag ontsê. Ek het reeds by 'n vorige geleentheid daarop gewys - dis 'n gewetenskwessie. Om hierdie rede was my aanvanklike mening dat die boek deurgelaat moet word.

2. In sy verbittering skets die skrywer die toestande waarin die nie-blanke in ons land, veral in die lokasies, leef in baie somber kleure (42-5; 156; 161; 169). Veral val hy die polisie gedurig aan. Vgl. bv. bl. 40-1; 138-40; 168-177; 188-9. Mphahlele is nie 'n agitator nie, is nie bewus opruiend nie. Ek stem saam dat dit nodig is dat die blanke weet wat omgaan in die gemoed van die Bantoe, sy gevoel van veronregting besef. Die vraag is egter of hierdie bitterhede, hierdie sombere skildering sonder 'n enkele ligstraal, hierdie skewe voorstelling en onwaarhede meermale, nie op die nie-blanke 'n opruiende uitwerking sal hê nie. Ek verwys bv. na bl. 103 waar hy van sy ouma se stories oor gruwelike wreedhede vertel wat die Boere op die Bantoe sou gepleeg het. En dan veral natuurlik die verhale van die optrede van die polisie - daar het, ongelukkig, sulke dinge plaasgevind, dit kom waarskynlik nóg voor, maar kan ons toelaat dat die polisie stelselmatig in so'n ongunstige lig geplaas word?

   M.a.w. is die moontlike uitwerking van hierdie boek nie: „vir die betrekkinge tussen enige bevolkingsdele van die Republiek skadelik" (Wet 26, Art. 5(2)(d)) en

„vir die veiligheid van die Staat, die algemene welsyn of die vrede en goeie orde nadelig" nie (5(2)(e)?

Hierdie geval konfronteer ons so pertinent met 'n beleidsprobleem dat dit op 'n Raadsvergadering bespreek moes word. Waar dit nie kan nie, kan ek dit slegs verwys na al die lede, ook vir heroorweging deur dié lede wat dit reeds gelees het. Dis geen oplossing dat die Voorsitter in hierdie stadium die knoop deurhak nie - die volgende keer dat 'n soortgelyke geval hom voordoen, moet die hele Raad hom in beginsel daaroor uitgespreek het n.a.v. die huidige geval.

Ten slotte: hierdie boek is blykbaar deur die vorige Raad deurgelaat. Verder glo ek dat die slegte beeld wat dit na buite toe uitdra, nie van deurslaggewende betekenis is nie - daardie skade kan ons nie keer deur dit hier te lande te verban nie.

....

POTCHEFSTROOM.
28 September 1967.

Down Second Avenue.

(1) Moenie afhandel nie asb. Prof Murray sal maandag inkom – hy wil dit eers met die Raadslede bespreek.

J.A.A. 15/9/67.

(2) ...

AANHANGSEL IV

RBP/PCB 4

REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

WET OP PUBLIKASIES EN VERMAAKLIKHEDE, 1963

VERKLARING UITGEREIK INGEVOLGE ARTIKEL AGT

NOMMER VAN VERKLARING: 522 – 523/67 ~~S.14/1/4 V.13(A.2.)~~ ....

Hierby word verklaar dat die publikasie(~~s) of voorwerp(e)~~ wat hieronder beskryf word deur die Raad van Beheer oor Publikasies ondersoek is en na die oordeel van die Raad bevind is soos daarteenoor aangedui.

....
VOORSITTER VAN DIE RAAD VAN
BEHEER OOR PUBLIKASIES.

PLEK: KAAPSTAD.
DATUM: 15-11-1967

---

1. **BESONDERHEDE VAN AANSOEKER:**

(i) Volle naam: KOMMISSARIS S.A. POLISIE:

(ii) Beroep: ....

(iii) Aard van besigheid: ....

....

(iv) Woon- of besigheidsadres: ....

....

....

....

....

(v) Posadres: PRIVAATSAK 302,
PRETORIA.

....

....

....

2/.....

2. BESONDERHEDE VAN DIE PUBLIKASIE(XXXXXXXXXXXXXXXX) TEN OPSIGTE WAARVAN HIERDIE VERKLARING UITGEREIK IS EN DIE BEVINDING VAN DIE RAAD TEN OPSIGTE DAARVAN.

(i) Naam en/of beskrywing van die publikasie of voorwerp	(ii) Skrywer of voortbringer	(iii) Bevinding
DOWN SECOND AVENUE	**Ezekiel Mphahlele**	**NIE ONGEWENS NIE.**

3. VOLGNOMMER EN DATUM VAN AANSOEK: **S.14/1/4 V.13(A.2) gedateer 19.7.1967.**

S.A.P. 21 (b).

No. 58/2/5/3.

CMS

SUID-AFRIKAANSE POLISIE. SOUTH AFRICAN POLICE.

RAAD VAN BEHEER OOR PUBLIKASIES
PUBLICATIONS CONTROL BOARD

Posbus
P.O. Box 380

Office of the District Commandant,
CAPE TOWN : 8.12.1967.

SECRET.

The Chairman,
Publications Control Board,
CAPE TOWN.

PUBLICATION "DOWN SECOND AVENUE"
BY EZEKIEL MPHAHLELE.

1. It is hereby confirmed that the author of the above publication was named as a person whose utterances may not be published in the Republic of South Africa.

2. Annexure returned herewith.

Col.

DISTRICT COMMANDANT : CAPE TOWN.
K. G. McINTYRE

522 - 523/67.

Raad van Beheer oor Publikasies,

Nuwe Arbeidsgebou 541,

Paradestraat,

KAAPSTAD.

Die Kommissaris,
S.A. Polisie,
Privaatsak 302,
PRETORIA.

10 -1- 1968

KOMMUNISTIESE OF ONDERMYNENDE
LITERATUUR: "DOWN SECOND AVENUE
DEUR EZEKIEL MPHAHLELE.

Met verwysing na u diensbrief No. 14/1/4 V.13(A.2) van 19 Julie 1967 in verband met bogenoemde onderwerp wil dit nou voorkom, dat alhoewel die publikasie "Down Second Avenue" deur die Raad deurgelaat is, die skrywer ŉ gelyste kommunis is en dat sy geskrifte of uitlatings nie in die Republiek van Suid-Afrika gepubliseer mag word nie. Sien afskrif van ŉ brief van Doeane aangeheg.

Die Raad het nou besluit dat waar ŉ publikasie nie op sy meriete as ongewens beskou kan word nie, soos in hierdie geval, dit tog raadsaam sal wees om die persoon of firma wat die publikasie aan die Raad voorgelê het te waarsku dat hy nogtans die toestemming van die Minister van Justisie moet kry alvorens die publikasie kan sirkuleer.

Dit sal dus geen nuttige doel dien om die publikasie aan die Raad voor te lê as ŉ persoon of firma bewus is van die feit dat die skrywer ŉ gelyste en ingeperkte persoon is nie want sy geskrifte of uitlatings is kragtens die Wet op Onderdrukking van Kommunisme verbode. In die huidige geval wil dit voorkom asof paragraaf (3) van u brief waarna verwys word nie heeltemal korrek is nie dit wil sê as die inligting deur Doeane verstrek juis is.

Sal u my asseblief mettertyd in kennis stel wat die werklike toedrag van sake is sodat ek Doeane kan verwittig of die bevel teen Mphahlele nog van toepassing is al dan nie?

A. J. VAN WYK

namens VOORSITTER:
RAAD VAN BEHEER OOR PUBLIKASIES.

Die Adjunk-Sekretaris,
Departement van Doeane en Aksyns,
KAAPSTAD.

U diensbrief No. 9/5/4 gedateer 20.11.1967 verwys.

A. J. VAN WYK

namens VOORSITTER:
RAAD VAN BEHEER OOR PUBLIKASIES.